

Natuurtoets (Quickscan)

“ Amante, Hoogelaan”

Gemeente Heiloo

- Inventarisatie natuurwaarden
- Beoordeling t.a.v. natuurwetgeving
- Advisering vervolgstappen

Rapport

01/283 AFO Advisering & Onderzoek

Titel en subtitel

Natuurtoets

“ Amante, Hoogelaan”

Gemeente Heiloo

Auteur(s)

drs. A. H. Swaan

Opdrachtnemer

AFO Advisering & Flora- en faunaOnderzoek

Limmerweg 46

1935 AM Egmond-Binnen

www.afo-onderzoek.nl

e-mail: info@afo-onderzoek.nl

Opdrachtgever(s)

Amante BV

Datum publicatie: januari 2016

© **AFO Advisering & Flora- en fauna Onderzoek**, 2016

Niets uit deze rapportage mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AFO en de opdrachtgever openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, websites etc..

Natuurtoets (Quickscan)

“Amante, Hoogelaan ”

Gemeente Heiloo

Rapportage: A. H. Swaan

AFO Advisering & Flora - faunaOnderzoek
Rapport 01/282

Egmond-Binnen, 2016

Inhoudsopgave:

Samenvatting	3
1 INLEIDING	5
2 AANPAK & LEESWIJZER	6
3 ONDERZOEKSGBIED: GLOBALE BESCHRIJVING	7
4 BESCHRIJVING INGREEP	8
5 WETTELIJK KADER	10
6 TOETSINGSKADER	11
6.1 GEBIEDSBESCHERMING	11
6.1.1 <i>Ecologische Hoofdstructuur (EHS)</i>	11
6.1.2 <i>Natura2000 (NB-wet '98)</i>	11
6.2 FLORA- EN FAUNAWET	11
6.3 CONCLUSIE TOETSINGSKADER	11
7 AANWEZIGE NATUURWAARDEN	12
7.1 ALGEMEEN VELDBEZOEK (QUICKSCAN)	12
7.2 RESULTATEN VELDBEZOEK (30 OKTOBER 2015)	12
7.2.1 <i>Vegetatie/flora</i>	12
7.2.2 <i>Fauna</i>	12
7.3 TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	13
7.3.1 <i>Flora</i>	13
7.3.2 <i>Fauna</i>	13
7.4 CONCLUSIE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	15
8 EFFECTBEOORDELING	16
8.1 FLORA- EN FAUNAWET	16
8.1.1 <i>Flora</i>	16
8.1.2 <i>Broedvogels</i>	16
8.1.3 <i>Vleermuizen</i>	16
8.1.4 <i>Rugstreepad</i>	18
8.1.5 <i>Conclusie Flora- en faunawet</i>	19
9 VERVOLGSTAPPEN & VOORZORGSMATREGELEN	20
10 LITERATUUR	21

Bijlage 1 : Foto-impressie

Samenvatting

Inleiding

- De voorliggende quickscan Natuurtoets werd verricht ten behoeve van de geplande bouw van 19 vrijstaande woningen. De planlocatie ligt in het landelijke gebied van de gemeente Heiloo en valt binnen het vigerende bestemmingsplan Zandzoom (2005). Dit bestemmingsplan voorziet, tezamen met het aangrenzende noordelijk gelegen bestemmingsplan Zuiderloo, in de bouw van meer dan duizend woningen in deze regio.
- Relevant toetsingskader voor de planontwikkeling is de Flora- en faunawet.

Flora

- Er werden tijdens een inventarisatie geen beschermde soorten aangetroffen. Er worden verder ook geen soorten verwacht met een beschermde status, relevant in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling.

Fauna

- *Vogels*
Op en nabij de planlocatie kunnen naar constatering en verwachting broedende vogels aanwezig zijn. Het betreft algemene soorten. Er werd geen aanwezigheid geconstateerd of verwacht van soorten waarvan de nestlocaties een speciale jaarronde beschermingsstatus kennen in de Flora- en faunawet. Een klein voorbehoud dient gemaakt worden ten aanzien van de Huismus.
- *Rugstreeppad*
De planlocatie wordt als “zeer geschikt” beoordeeld voor de Rugstreeppad. Het betreft hier terrestrisch leefgebied. Greppels en sloten langs de grens van de planlocatie kunnen dienst doen als voorplantingslocatie voor de soort. Op zeer korte afstand, maar buiten de planlocatie liggen twee grote poelen, waarvan er zeker één (inrichting als zijnde een duinmeertje) vrijwel zeker een geschikte voorplantingslocatie vormt.
- *Overige soorten*
Voor de overige waargenomen of te verwachten soorten geldt bij een ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet. Een klein voorbehoud moet gemaakt worden ten aanzien van de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. De kans op de aanwezigheid van een vaste verblijfslocatie wordt klein geacht, maar kan in dit stadium van onderzoek niet geheel worden uitgesloten.

Natuurwet- en regelgeving gebiedsbescherming

- Effecten van enige betekenis van de planontwikkeling op de op grotere afstand gelegen Natura2000 gebieden werden reeds als “afwezig” beoordeeld bij eerdere toetsing in het kader van het bestemmingsplan.

Flora- en faunawetgeving

- *Rugstreeppad*. De voorgenomen ontwikkelingen kan gelet op het voorkomen van Rugstreeppad niet plaatsvinden zonder de Flora- en faunawetgeving te overtreden. Een ontheffing Flora- en faunawet is voor deze soort dan ook noodzakelijk. Deze ontheffing kan naar verwachting worden verkregen als voldaan kan worden aan een aantal voorwaarden, die betrekking hebben op de toekomstige inrichting van de planlocatie en de gehanteerde werkwijze tijdens de bouwwerkzaamheden. In deze rapportage zijn de maatregelen op hoofdlijnen beschreven die als voorwaarden aan een het verkrijgen van ontheffing zullen worden gesteld.
- *Vleermuizen*. De kans dat vleermuizen de planlocatie als vaste verblijfslocatie gebruiken is klein. Mocht aanvullend onderzoek toch wijzen op een verblijfslocatie die door de inrichtingsplannen dreigt te worden verstoord, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend. De planlocatie biedt in dat geval

voldoende potentiële mogelijkheden om vervangende verblijfslocaties te kunnen aanbieden die behoud van functionaliteit voor de te verwachten soorten veilig stelt, waarmee ontheffing kan worden verkregen. Een negatieve invloed van betekenis van de planontwikkeling op foerageergebied of migratieroutes van vleermuizen wordt niet verwacht indien enkele mitigerende maatregelen worden toegepast. Deze maatregelen betreffen met name beperking van uitstralende (buiten)verlichting.

- Broedvogels. Op en in de nabijheid van de planlocatie broeden vogels. Er werden geen nesten of verblijfslocaties van vogels aangetroffen die een jaarronde bescherming kennen. Deze worden ook niet verwacht. Enig voorbehoud wordt gemaakt met betrekking tot de Huismus. Er zijn wel preventieve maatregelen noodzakelijk om verstoring van (overige) broedende vogels te voorkomen. Deze worden in deze rapportage op hoofdlijnen beschreven.
- Indien aan bovengenoemde eisen en voorwaarden wordt voldaan, zijn er vanuit de Flora- en faunawet geen onoverkomelijke belemmeringen voor de planontwikkeling.

Vervolgstappen & advies voorzorgsmaatregelen

- Aanvullend veldonderzoek wordt geadviseerd om met meer zekerheid de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen te kunnen uitsluiten (stalgebouw). Ook een extra controle op de veronderstelde afwezigheid van nesten van de Huismus in het stalgebouw wordt geadviseerd.
- Er dient een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawetgeving te worden ingediend voor de Rugstreeppad. In deze rapportage zijn op hoofdlijnen de benodigde (inrichtings)maatregelen beschreven die hierbij vereist zijn. Voorafgaande aan deze aanvraag dient een meer gedetailleerd inrichtingsplan voor deze soort te worden opgesteld (leef- en migratiegebied).
- Werkzaamheden zoals bouwrijp maken en bouw dienen voortijdig goed te worden ingepland i.v.m. vogelbroedtijd en aanwezigheid Rugstreeppad.
- Het voortijdig opstellen van een ecologische werkprotocol wordt dan ook geadviseerd.
- De gemeente Heiloo wordt geadviseerd het voortouw te nemen om voor de te verwachten beschermde soorten in het gebied Zandzoom een meer uitgewerkt inrichtingsplan te maken voor het gehele bestemmingsplan, waarmee de functionaliteit als leefgebied voor deze soorten (met name voor Rugstreeppad) beter kan worden gegarandeerd. Dit betreft enerzijds de nadere inrichting van de reeds in het bestemmingsplan opgenomen groengebieden, en anderzijds het op hoofdlijnen vastleggen van een geschikte netwerkstructuur van leef- en/of migratiegebied tussen deze groengebieden onderling. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met aansluiting op geschikt leefgebied van deze soorten buiten het bestemmingsplan. Deze globale uitwerking kan bij de toekomstige ontwikkeling van de afzonderlijke planlocaties binnen het plan Zandzoom als leidraad en aangrijpingspunt fungeren. Daarmee wordt voorkomen dat geen er geen aansluiting is van geschikt leefgebied tussen de afzonderlijke planlocaties, hetgeen voor sommige soorten zal resulteren in een barrièrewerking. Dit zou de functionaliteit van het gebied Zandzoom als totaal voor (beschermde) soorten - ondanks alle "lokale" inspanningen op deellocaties - sterk negatief beïnvloeden. Hieraan gekoppeld zal het verkrijgen van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet in toenemende mate bemoeilijkt worden naarmate de ontwikkeling van deellocaties in de toekomst vordert. Daaraan gekoppeld kunnen ook de inrichtingseisen voor het treffen van compensatie binnen het plangebied sterk toenemen.

1 Inleiding

Deze quickscan Natuurtoets heeft plaatsgevonden ten behoeve van de bouw van negentien vrijstaande woonhuizen in het buitengebied van de gemeente Heiloo. De planlocatie ligt binnen het bestemmingsplan Zandzoom. Dit bestemmingplan heeft ten doel een groot aantal woningen te realiseren in het zuidelijkste deel van de gemeente Heiloo. Tezamen met het noordelijk gelegen aangrenzende bestemmingplan Zuiderloo zijn meer dan duizend woningen gepland in deze regio. De inrichting is daarbij afgestemd op behoud van het groene karakter van het plangebied inclusief een groene afschermd zone.

Bij de geplande ontwikkeling dient voldaan te worden aan eisen die vastgelegd zijn in de natuurwetgeving die aanhaakt bij Wro-procedures (Wabo). In het kader van het bestemmingplan zijn er verschillende onderzoeken verricht naar de mogelijke effecten op beschermde natuurgebieden en op beschermde soorten inrichting van het gebied, rekening mee zou moeten worden gehouden. De resultaten van deze onderzoeken zijn indicatief voor specifieke bouwlocaties binnen het bestemmingplan. Nader onderzoek bij daadwerkelijke ingrepen op een planlocatie blijft een vereiste om na een meer gedetailleerde beschouwing van de locatie tot een correcte aanpak en inrichting te komen.

De voorliggende rapportage beschrijft specifiek voor de planlocatie de resultaten van een zogeheten quickscan-onderzoek in het kader van de natuurwet- en regelgeving.

Amante BV heeft AFO Advisering & Onderzoek verzocht deze Natuurtoets uit te voeren.

Doel van de Natuurtoets is primair in het kader van de wetgeving relevante natuurwaarden in kaart te brengen op de planlocatie, en vervolgens een beoordeling te geven van de invloed van het project op deze natuurwaarden. Veelal wordt in eerste instantie een zogeheten quickscan Natuurtoets uitgevoerd. Daarbij wordt op basis van een eenmalig onderzoek van het terrein ook bepaald of voor potentieel aanwezige flora en fauna op de locatie aanvullend onderzoek noodzakelijk is.

Op basis van de resultaten van een Natuurtoets kan worden vastgesteld of een ruimtelijke inrichting mogelijk in strijd is met de natuurwetgeving. Daarbij dient duidelijk te worden of voor de geplande ontwikkeling verdere stappen noodzakelijk zijn met betrekking tot deze natuurwetgeving. Dit geldt zowel op het vlak van inrichting als de uitvoering van de geplande werkzaamheden. Tot slot dient - indien van toepassing - het te doorlopen traject en de benodigdheden voor verlening van vergunning of ontheffing in het kader van de natuurwet- en regelgeving te worden bepaald.

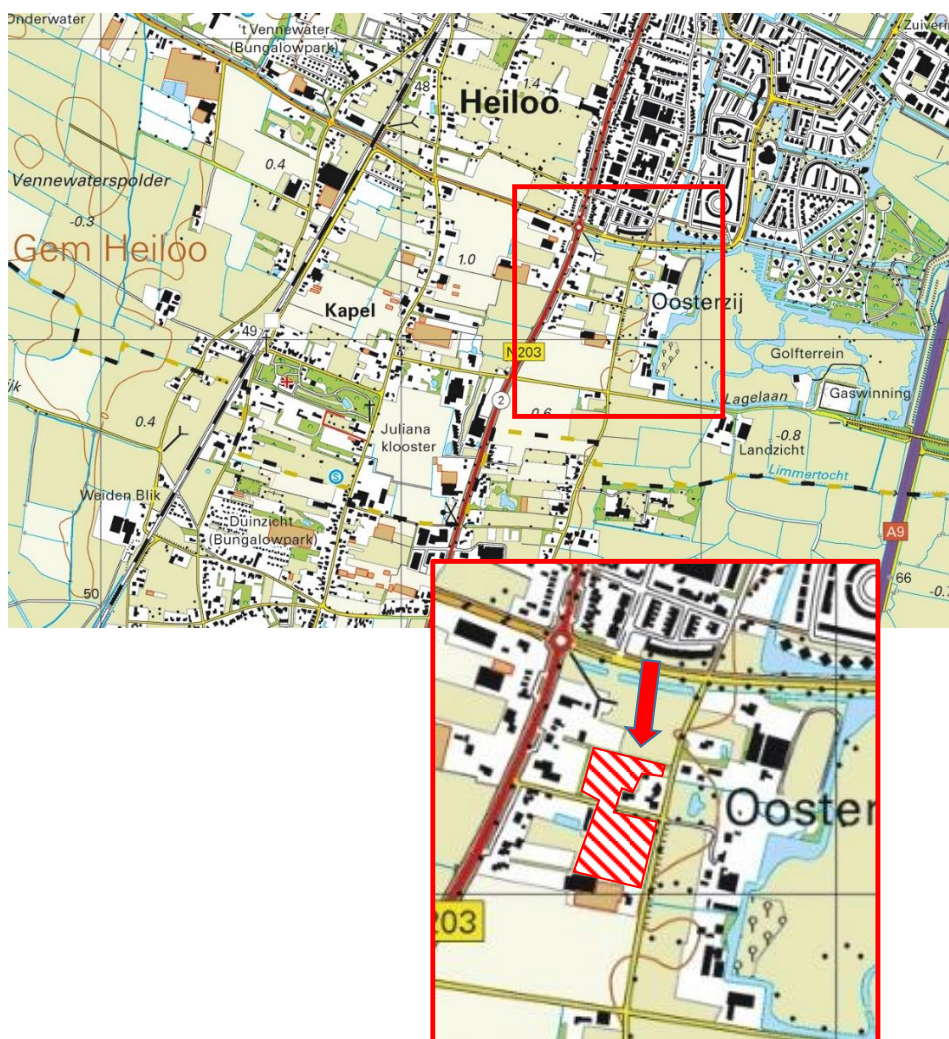
2 Aanpak & Leeswijzer

De indeling van de rapportage en de gevolgde werkwijze is als volgt:

1. beschrijving van het project en locatie
2. beoordeling locatie: veldbezoek
3. effectbeoordeling: welke effecten heeft de geplande ingreep op aanwezige of mogelijk aanwezige natuurwaarden en welke maatregelen kunnen en/of moeten worden getroffen om negatieve effecten te voorkomen.
4. consequenties effecten in relatie tot de Natuurwetgeving
5. vervolgtraject

3 Onderzoeksgebied: globale beschrijving

De planlocatie ligt in het zuidelijke deel van de gemeente Heiloo. De directe omgeving van de planlocatie is schaars bebouwd en bestaat nog grotendeels uit landelijk gebied waar een kleinschalig gebruik aanwezig is. De huidige grens van het dichtbebouwde deel van de gemeente Heiloo ligt echter op korte afstand: circa 200 meter ten noorden. Ten westen van de planlocatie loopt de N203, een doorgaande weg met lintbebouwing tussen de Heiloo en Limmen. Aan de oostzijde van de planlocatie ligt de Oosterzijweg, waarlangs ter hoogte van de planlocatie eveneens een korte strook bebouwing aanwezig is, maar met onderling een grote tussenafstand. Het zijn vrijstaande (ex)boerderijen, woonhuizen van recentere datum en enkele bedrijfspanden. Nog meer naar het oosten ligt sinds 2004 een golfbaan, deze loopt door tot de A9. Ten zuiden van de planlocatie is een bollenbedrijf gevestigd. Een paar kassen/loodsen van dit bedrijf scheiden de planlocatie van enkele agrarische percelen ten zuiden. Na dit open terrein begint op circa 500 meter afstand het buitengebied van het dorp Limmen (gemeente Castricum).

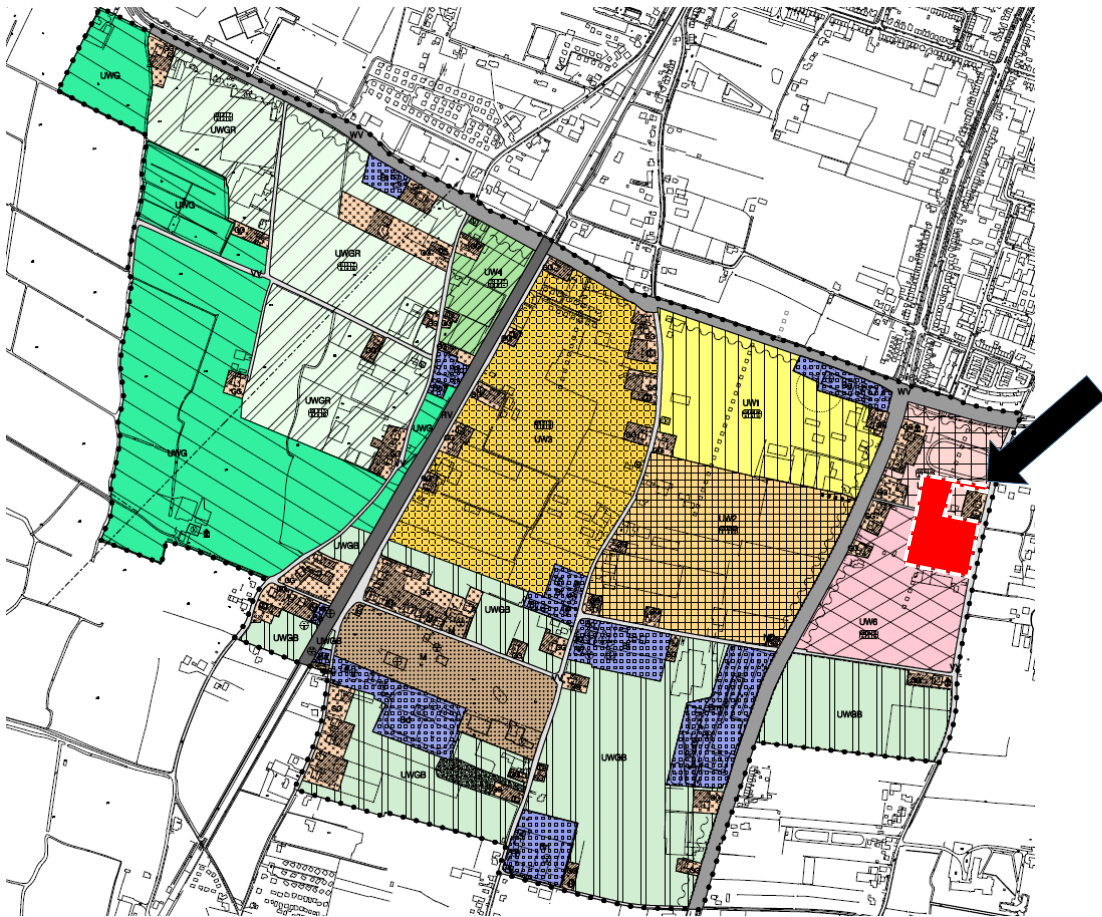

Figuur 1 Ligging van de planlocatie (rode pijl). Bewerkte topografische kaart © 2015 Topografische Dienst Emmen (grid: kilometerhokken).

De planlocatie kent momenteel een - tijdelijk - gebruik als onderkomen voor paarden (stallen, weiden en paardenbak) en aan de oostzijde liggen enkele tuintjes die gebruikt worden voor de teelt van groenten en bloemen (particulieren).

4 Beschrijving ingreep

De planlocatie is bestemd voor de bouw van woningen. Het maakt deel uit van het bestemmingsplan Zandzoom. Een groot gebied aan weerszijde van de N203 heeft daarbij de bestemming woningbouw gekregen. Het voor woningbouw bestemde gebied loopt door tot in de plaats Limmen (Gemeente Castricum). In figuur 2 staat de ligging van de planlocatie aangegeven binnen het bestemmingsplan Zandzoom en tevens wordt een globale invulling van het bestemmingsplan getoond. Er is momenteel wat betreft bebouwing nog geen daadwerkelijke invulling gegeven aan het bestemmingsplan. Naast de bouw van huizen voorziet het bestemmingsplan ook in een ruime groenvoorziening binnen het gebied. In deze figuur is de globale ligging van deze gebieden ook met een groene kleur aangegeven.

Figuur 2 De ligging van planlocatie (rood) te midden van het gebied Zandzoom (gekleurde delen) voor wat betreft het deel binnen de gemeente Heiloo. Zie tekst voor toelichting.

De voorgenomen inrichting van de planlocatie wordt getoond in figuur 3. De plannen hebben tot gevolg dat vrijwel het gehele plangebied bouwrijp gemaakt zal moeten worden. Enkele bomen op het terrein zullen gespaard worden. Ook aan de randzone worden enkele aanwezige hagen of singels gehandhaafd.

Figuur 3. De voorgenomen inrichting van het plangebied met 19 woonkavels (Stedenbouwkundig plan Amante BV).

5 Wettelijk kader

De Nederlandse wetgeving vereist dat bij voorgenomen plannen of projecten ingrijpende schade aan beschermde planten en dieren voorkomen wordt. Alleen onder voorwaarden kan hier een uitzondering op gemaakt worden. Daartoe is veelal een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijke omgeving. Voordat eventueel een aanvraag voor ontheffing van de Flora- en faunawet kan worden ingediend is een aantal stappen noodzakelijk:

1. Inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden.
2. Waardering van de aanwezige natuurwaarden.
3. Inschatting en beoordeling van ecologische effecten van voorgenomen ingrepen.
4. Indien er schade wordt veroorzaakt, aanpassing van de voorgenomen ingrepen: bedenken van alternatieven die aantasting van natuurwaarden voorkomen.

Naast bescherming van soorten en hun leefmilieu in de Flora- en faunawet zijn in Nederland waardevolle natuurgebieden aangewezen die bescherming kennen in de Habitat- en Vogelrichtlijn en de Natuurbeschermingswet. Ruimtelijke ingrepen in deze gebieden worden vrijwel niet toegestaan, maar ook projecten in de nabijheid van deze gebieden dienen rekening te houden met deze wetgeving. Voornoemde wetgeving is er namelijk ook op gericht deze gebieden te behoeden voor activiteiten en ingrepen in aangrenzend en nabijgelegen terrein die effect hebben op deze gebieden (de “externe werking”). Ook gebieden die behoren tot de zogenoemde Ecologische Hoofdstructuur kennen een gebiedsbescherming. Op provinciaal niveau is dit landelijk zoveel mogelijk aaneengesloten netwerk uitgebreid met een provinciale ecologische hoofdstructuur.

Overheidsorganisaties en instellingen worden eveneens geacht rekening te houden met zogenoemde Rode-Lijst soorten en doelsoorten. Het betreft flora en fauna die soms geen bescherming kennen in de Flora- en faunawet, maar wel behoren tot soorten die als kwetsbaar of bedreigd worden beoordeeld.

De Flora- en faunawet kent strikt verboden handelingen ten aanzien van bepaalde soorten. Naast deze specifiek omschreven verbodsbepalingen kent deze wetgeving de zogenaamde zorgplicht. Daarmee wordt in meer algemene bewoording aangegeven, dat een ieder er bewust naar dient te streven schadelijke gevolgen voor flora en fauna zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Met ingang van 22 februari 2005 is de AMvB art. 75 inzake de Flora- en faunawet in werking getreden. Door dit besluit is het in een deel van de gevallen niet meer noodzakelijk speciale ontheffing aan te vragen voor een aantal algemeen voorkomende soorten vermeld in de Flora- en faunawet. Voor een aantal andere soorten geldt dat, indien er bij bepaalde ingrepen gewerkt wordt volgens een door de minister van EL&I goed gekeurde gedragscode, ook hier ontheffing niet langer noodzakelijk is.

6 Toetsingskader

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Niet relevant, geen EHS gebied.

6.1.2 Natura2000 (NB-wet '98)

Niet relevant, het betreft geen door de NB-wet beschermd gebied. Mogelijke invloeden van de ontwikkeling op Natura-2000 gebieden op grotere afstand zijn onderzocht in het kader van het bestemmingsplan Zandzoom. Dit betrof een onderzoek naar stikstofemissie en depositie waarbij geconcludeerd werd dat er geen relevante effecten uitgaan van de planontwikkeling op Natura2000 gebieden (Laneco, 2005)

6.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is algemeen geldend en niet afhankelijk van ligging of aard van de planlocatie. Eveneens in het kader van het bestemmingsplan is een quickscan voor het gehele gebied uitgevoerd en zijn enkele algemene conclusies geformuleerd en aanbevelingen gedaan voor aanvullend onderzoek.

6.3 Conclusie toetsingskader

Geconcludeerd kan worden dat het toetsingskader in dit geval bestaat uit de Flora- en faunawetgeving.

7 Aanwezige Natuurwaarden

7.1 Algemeen veldbezoek (quickscan)

In oktober 2015 is aan de locatie een veldbezoek gebracht waarbij de natuurwaarden op en in de directe omgeving van de locatie werden geïnventariseerd. Bij een algemene inventarisatie (quickscan) kan niet van alle in dit kader relevante soorten of soortgroepen de aanwezigheid direct worden vastgesteld. Middels een inventarisatie van het aanwezige biotoop kan dan veelal wel een verwachting worden uitgesproken over het voorkomen van beschermde soorten.

7.2 Resultaten veldbezoek (30 oktober 2015)

7.2.1 Vegetatie/flora

De vegetatie op de locatie varieert van graslanden (weiden), struweel (veelal braam spec.), hagen en singels. Verder zijn er zandige delen aanwezig die geheel vrij zijn van vegetatie (paardenbak) en delen die sterk door sterke betreding vrijwel kaal zijn, of vrijgehouden worden van natuurlijke vegetatie (groentetuin). De grazige delen worden intensief belopen en begraaasd door paarden. Naast grassen bestaat de vegetatie hier ook uit lage kruiden zoals Kruipende boterbloem, Smalle en Grote weegbree, Rode/witte Klaver, Paardenbloem en Veldzuring. Op sommige delen langs de randen zijn dichte aaneengesloten zones van Grote Brandnetel aanwezig. Ook braam (spec.) vormt door de onaantrekkelijkheid voor begrazing - eveneens meestal aan de randzone – op delen een aaneengesloten vegetatie. Als perceelafscheiding lopen langs de planlocatie singels en hagen van Liguster, Meidoorn, Zwarte els en berk. De singels en hagen zijn lokaal soms volledig overwoekerd door Klimop. Aan de westrand staat een singel van hogere bomen met naast Zwarte els ook een enkele Es. Op de afscheiding van het deel dat als groentetuin wordt gebruikt staan eveneens enkele essen en verder een enkele berk en Wintereik.

7.2.2 Fauna

Vogels

Bij het veldbezoek werden enkele algemene soorten waargenomen: Merel, Kauw, Winterkoning en Vink.

Foto 1 *Op de planlocatie zijn hoog opgaande braamstruwelen aanwezig*

7.3 Te verwachten beschermde soorten

7.3.1 Flora

Het seizoen waarbinnen de inventarisatie werd uitgevoerd geeft geen volledig beeld van de aanwezige flora op de planlocatie. Op basis van de aangetroffen soorten en het gebruik van de planlocatie is ten aanzien van het voorkomen van beschermde soorten wel een goed beeld van de potentieel aanwezige flora. De verwachting is dat er geen beschermde plantensoorten zullen voorkomen, relevant in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Het huidige matig tot intensieve gebruik van de aanwezige graslanden (begrazing en betreding door paarden) biedt geen geschikt leefmilieu voor beschermde soorten zoals de Gevlekte Orchis (*Dactylorhiza maculata*). Een soort die bij extensief gebruik als grasland hier wel zou kunnen voorkomen.

7.3.2 Fauna

- *Vogels*

Het soortenspectrum dat op deze locatie verwacht kan worden omvat, naast de waargenomen soorten, zowel vogels van stedelijk gebied tot soorten van half open, landelijk agrarisch gebied inclusief erven. Dit betreft soorten als Zwarte Kraai, Houtduif, Tortelduif, Ekster, Koolmees, Pimpelmees, Ringmus, Roodborst, Putter, Winterkoning, Witte Kwikstaart, Grote Bonte Specht, Tjiftjaf en Fitis. Het plangebied kan daarnaast onderdeel zijn van het jachtgebied van Kerkuil, Sperwer en Ransuil, en minder waarschijnlijk van Steenuil. Op de planlocatie werden geen nesten aangetroffen van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Soorten met jaarrond beschermde nesten zouden wel in de nabijheid van de planlocatie kunnen nestelen. De grootte van de planlocatie is te gering om een negatief effect van betekenis te veroorzaken op deze soorten indien door de voorgenomen ontwikkeling op de planlocatie vermindering van foerageergebied

optreedt. Zo is het voorkomen van de Huismus op de planlocatie is reëel. In de nabijheid van de planlocatie staan enkele woonhuizen die potentieel een geschikte broedlocatie vormen voor de Huismus. Als dit het geval is dan zal de soort met de aanwezigheid van paarden de planlocatie vrijwel zeker benutten als foerageergebied. Het stalgebouw op de planlocatie is naar verwachting te laag om voor deze soort als geschikte broedlocatie dienst te doen, maar aanwezigheid kan niet geheel worden uitgesloten.

- Zoogdieren.

Op de planlocatie zullen naar verwachting aanwezig zijn: Huismuis, Bruine rat, Bosmuis, Huisspitsmuis, Egel, en Bosspitsmuis. Wezel, Hermelijn en Bunzing kunnen eveneens - incidenteel - verwacht worden. Dit geldt ook voor de Vos.

Op de planlocatie zijn omstandigheden aanwezig die deze geschikt maken als foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger. Naar verwachting zal de Rosse vleermuis (dagrustplaatsen en voortplantingslocaties in het Heilooerbos) de planlocatie slechts bij uitzondering als foerageerlocatie gebruiken.

Foto 2 Het stalgebouw aan de oostzijde van de planlocatie.

- Amfibieën

Het voorkomen van Kleine watersalamander, Middelste of Grote groene kikker (randsloot) kan worden verwacht, en verder zullen naar verwachting de soorten Gewone pad en Bruine kikker aanwezig zijn. Dit betreft alle soorten waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling.

De planlocatie vormt naar beoordeling zeer gunstig terrestrisch leefgebied voor de Rugstreeppad. De korte of zelfs ontbrekende vegetatie, de open ruimten, tezamen met de vele schuilgelegenheden (stenen, houtstapels) vormen een geschikt habitat voor de soort. De Rugstreeppad komt in grote aantallen voor in de westelijk gelegen kustduinen. Ook in een brede -

agrarisch gebruikte - zone langs de duinen is de soort algemeen, maar zijn de dichtheden er afgemeten aan aantallen aanwezig op voortplantingslocaties lager. Ten behoeve van het bestemmingsplan Zandzoom werd de soort geïnventariseerd en op meerder locatie aangetroffen. Ook in het gebied rondom de Zandzoom werd de Rugstreeppad aangetroffen (Tempel et al. 2013, Smit 2003 & 2007). De sloten en greppels die als perceelafscheiding langs de randen van de planlocatie zijn in tuinen twee grote poelen aanwezig. Eén direct grenzend aan de westzijde van de planlocatie, en de ander direct grenzend aan de oostzijde van de planlocatie. De grote poel aan de oostzijde maakt onderdeel uit van een tuininrichting als duinlandschap. De poel heeft langzaam gloeiende oevers en lijkt daarmee een ideale voortplantingslocatie voor de Rugstreeppad te zijn. Het voorkomen van de Rugstreeppad op de locatie is vrij zeker met de aanwezigheid van bovengenoemde “ingrediënten” op en nabij de planlocatie tezamen met de bekende verspreiding van de soort in de directe omgeving. Waarbij deze laatste gebaseerd is op roepende mannetjes tijdens de voorplantingstijd.

Foto 3 Groente en bloementuin op de planlocatie: geschikt leefgebied voor de Rugstreeppad.

- *Overige te verwachten beschermde soorten*

Er worden naar beoordeling van het aanwezig biotoop geen soorten uit andere soortgroepen verwacht die binnen de Flora- en faunawet relevant zijn bij een ruimtelijke ontwikkeling (> tabel 1 Ff-wet).

7.4 Conclusie beschermde natuurwaarden

Broedvogels, vleermuizen en de Rugstreeppad vormen de belangrijkste soortgroepen dan wel soort in het kader van de natuurwet- en regelgeving bij de voorgenomen ontwikkeling op de planlocatie.

8 Effectbeoordeling

8.1 Flora- en faunawet

In dit hoofdstuk wordt een beoordeling gegeven van de effecten van de geplande ontwikkeling op voor de Flora-en faunawet relevante soorten of soortgroepen. Deze beoordeling is gebaseerd op de aangetroffen of te verwachten flora en fauna in het plangebied, zoals beschreven in hoofdstuk 7. Tevens zijn indien deze mogelijk zijn op hoofdlijnen mitigerende en/of compenserende maatregelen beschreven die kunnen of moeten worden genomen om optredende negatieve effecten te voorkomen dan wel te beperken.

8.1.1 Flora

Geen in dit kader relevante beschermde soorten aangetroffen dan wel verwacht.

8.1.2 Broedvogels

Op de planlocatie zullen naar verwachting diverse vogelsoorten broeden. Vaste verblijfplaatsen van vogelsoorten en nesten van vogelsoorten die een jaarrond bescherming kennen, zoals nesten van roofvogels en nestlocaties Huismus zijn op de locatie niet aangetroffen en worden niet verwacht. Voor wat betreft de Huismus dient enige voorbehoud te worden gemaakt. Bij ingrepen tijdens de broedtijd (globaal maart – juli) kunnen nesten van andere soorten broedvogels die wel op de planlocatie worden verwacht beschadigd worden of kunnen deze worden verstoord. Daarmee wordt de Flora- en faunawet overtreden.

Mitigatie

Er dienen maatregelen te worden getroffen om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het bouwrijp maken het plangebied, waarbij potentieel geschikte broedlocaties voor vogels worden verwijderd, dient zodoende buiten het vogelbroedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing Flora-faunawet hiervoor verkrijgen is in dit geval ook niet mogelijk. Preventief dienen zodoende buiten het broedseizoen struiken en struweel te worden verwijderd indien deze zich op locaties bevinden waarvan verwacht kan worden dat bij gebruik als nestlocatie, verstoring zal optreden door werkzaamheden (indien deze tijdens de broedtijd worden uitgevoerd). Preventief kunnen om broeden op dergelijke locaties te voorkomen ook andere maatregelen dan kap worden genomen (afschrikking door linten etc.). Daarmee kan voorkomen worden dat stagnatie van werkzaamheden tijdens de bouwfase optreedt. Dit veroorzaakt door de wettelijke verplichting dat bepaalde werkzaamheden niet mogen worden uitgevoerd omdat ze anders te sterk verstorend zijn voor aanwezige broedvogels. Indien uit vervolgonderzoek blijkt dat de Huismus toch op de planlocatie broedgelegenheid heeft dan kunnen (en moeten) met voorzieningen in de nieuwbouw van woningen alternatieve nestlocaties worden aangeboden. Zowel de toekomstige inrichting van de planlocatie als de wijdere omgeving blijven voldoende foerageergebied bieden voor de Huismus.

8.1.3 Vleermuizen

De planlocatie zal naar verwachting gebruikt worden als foerageergebied door enkele vleermuissoorten (Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis). De ingreep op de planlocatie, en de toekomstige inrichting, zal de planlocatie als foerageergebied zeker niet geheel ongeschikt maken voor deze soorten.

De kans dat vleermuizen de planlocatie als vaste verblijfplaats gebruiken wordt klein geacht, maar is in dit stadium van onderzoek niet geheel uit te sluiten. De kans dat op de planlocatie een (kraam)kolonie aanwezig is wordt zeer klein geacht. Zou vleermuizen de planlocatie als vaste verblijfplaats gebruiken, dan zal dit vrijwel zeker zijn als verblijfplaats van één of enkele individuele dieren. Soorten die hiervoor in aanmerking komen zijn de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger. Wat betreft de Gewone dwergvleermuis zou, als de soort een vaste verblijfplaats heeft op de planlocatie, dit de aanwezigheid van een paarterritorium kunnen inhouden. Een vaste verblijf- of paarlocatie van de Ruige dwergvleermuis op de planlocatie wordt niet verwacht, hooguit een zeer tijdelijk gebruik van de locatie als tijdelijke dagrustplaats tijdens voor- en najaarsmigratie van deze soort.

- Mitigatie/compensatie

Behoud foerageergebied. De inrichting voorziet in het behoud van bestaande hagen en singels (inheemse struik- en boomsoorten), en het deels aanbrengen van nieuwe hagen en singels. Dit zal voor voedselaanbod (insecten) zorgen voor vleermuizen en geschikt jachtgebied vormen. Indien ook sterke verlichting van de planlocatie wordt voorkomen, bijvoorbeeld door straatverlichting uitsluitend naar de grond te richten en goed zijwaarts af te schermen, zullen de genoemde soorten de planlocatie als foerageergebied blijven gebruiken. De kwaliteit van het plangebied als geheel zal desondanks als foerageergebied voor vleermuizen kunnen afnemen. Dit door vermindering van insectenaanbod (verdwijnen ruigtekruiden) en het afnemen van donkere en open ruimte. Dit zal met name voor de Laatvlieger het geval kunnen zijn. De omvang van de planlocatie als foerageergebied is voor deze soort echter gering. Het foerageergebied dat door de Laatvlieger wordt gebruikt kan meerdere vierkante kilometers beslaan. Vermindering van de kwaliteit als foerageergebied van alleen de planlocatie zal dus voor deze soort niet leiden tot een negatief effect van betekenis zelfs niet op het niveau van het individu.

Behoud verblijfslocatie (verblijf als dagrustplaats of paarterritorium). Indien bij aanvullend onderzoek zou worden vastgesteld dat de paardenstal op de planlocatie over een langere periode als dagrustplaats wordt gebruikt, dan zijn bij ontwikkeling van de planlocatie mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk. Dit is eveneens het geval als de planlocatie toch als paarlocatie wordt gebruikt (Gewone dwergvleermuis). In dit geval betekent het dat er vervangende verblijfslocaties dienen te worden aangeboden, waarvan met grote zekerheid vaststaat dat deze door de vleermuizen gebruikt zullen worden. Hieraan kan relatief eenvoudig worden voldaan door tijdens de bouwfase vleermuiskasten op te hangen aan bomen in de bestaande singel of op palen nabij de verwachte verblijfplaats (stallen). In de nieuw te bouwen woonhuizen kunnen om tot een meer duurzame situatie te komen ook speciale kasten ingebouwd worden in daarvoor geschikte muren. Sloop van de stallen dient in dat geval plaats te vinden buiten de paartijd (augustus-oktober) van de Gewone dwergvleermuis.

Hoewel de kans dat een kolonieverblijfplaats aanwezig is als bijzonder klein beoordeeld wordt, kunnen ook hiervoor mitigerende- en compenserende maatregelen worden genomen indien dit het geval zou zijn. Zowel een tijdelijke als blijvende verblijfplaats zijn potentieel te realiseren binnen inrichting van het plangebied en het bouwplan, maar dit vereist een grotere inspanning en nauwkeurigheid voor wat betreft het aanbieden van een vervangende ruimte. Een kolonieverblijfplaats zal - zeker als het een kraamlocatie betreft - aan striktere eisen moeten voldoen dan bijvoorbeeld een dagrustplaats van een enkele individu.

Migratieroute. Tijdens de bouwfase en in de periode dat vleermuizen actief zijn (april-november) dient er voor gezorgd te worden dat er geen uitstraling van licht plaatsvindt naar de randzone van de planlocatie. Dit neemt het risico weg dat potentieel aanwezige vliegroutes van vleermuizen

zodanig worden verstoord dat dit negatieve gevolgen heeft, bijvoorbeeld voor een buiten de planlocatie aanwezige kolonie. Door het in deze regio aanwezige landschapstype, met vele dicht bijeen gelegen singels en hagen, zal daadwerkelijke negatieve barrièrewerking voor soorten niet snel optreden. Ook bij de definitieve inrichting kan wat betreft de plaatsing van buitenverlichting rekening gehouden worden met het behoud van donkere (rand)zones. Indien hier aan wordt voldaan is een onderzoek naar de daadwerkelijk aanwezigheid van migratieroutes ook niet noodzakelijk.

8.1.4 Rugstreeppad

Het voorkomen van de Rugstreeppad op de planlocatie kan in dit stadium van onderzoek reeds als zeker worden beoordeeld. Zodoende kan de ingreep tot gevolg hebben dat individuen van de soort tijdens de werkzaamheden beschadigd raken of gedood worden. Dit dient te allen tijde te worden voorkomen. Verder zal substantieel terrestrisch leefgebied voor de soort verdwijnen en zijn hiervoor compenserende (inrichtings)maatregelen noodzakelijk. Voortplantingslocaties voor de soort kunnen bij natte omstandigheden tijdelijk op de planlocatie aanwezig zijn, maar deze zijn ook aanwezig aan de randzone van de planlocatie in de vorm van tijdelijke of permante watervoerende greppels.

- Mitigatie/compensatie

Behoud/verbetering voortplantingslocatie. De greppels langs de planlocatie blijven behouden, maar kunnen door gerichte aanpassing voor deze soort verbeterd worden voor de functie van voortplantingslocatie. Zo levert een glooiender talud bij herinrichting al een aanzienlijke verbetering op.

Terrestrisch leefgebied en migratie. In hoeverre de tuinen van de toekomstige bewoners leefgebied kunnen zijn voor deze soort, hangt sterk af van hun persoonlijk voorkeur wat betreft inrichting. Dit levert zodoende geen betrouwbare basis om zonder aanvullende en soortgerichte compensatie binnen de planlocatie het duurzaam voortbestaan van de soort te kunnen garanderen. Er zal op de planlocatie zodoende een zone ingepast moeten worden waar inrichting en beheer gericht moeten zijn op het creëren van vervangend leefgebied voor deze soort. Een geschikte mogelijkheid hiervoor is deze zones te koppelen aan de ligging van bestaande greppels. Bijvoorbeeld door een circa drie meter brede landstrook aan te houden langs deze greppels. Een andere richtinggevende factor daarbij is het behoud van migratiemogelijkheden voor de soort. De toekomstige uitwerking van de bouwplannen van het bestemmingplan Zandzoom leiden anders tot een barrièrewerking voor de soort in de regio. De kans is groot dat er te sterke afbreuk wordt gedaan aan migratiemogelijkheden en daarmee uitwisseling tussen leefgebieden. Omdat momenteel geen (basis)inrichtingsplan beschikbaar is voor de soort voor plangebied Zandzoom dient op de planlocatie zowel noord-zuid als oost-west de migratie op de planlocatie te worden veilig gesteld. Het lijkt verstandig invulling van deze voorwaarde te koppelen aan de inrichting van de eerder genoemde terrestrisch/aquatische zones, zodat beide functies - zowel leef- als migratiegebied - hierin zijn ondergebracht. De inrichting en het beheer van deze zones vereist eveneens een nog nadere meer gedetailleerde uitwerking om duurzaam te kunnen voldoen aan de voorwaarden die de soort stelt aan zijn leefgebied.

Het bouwrijp maken van het gebied vereist een speciale aanpak wat betreft uitvoering en planning van de werkzaamheden. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld.

8.1.5 Conclusie Flora- en faunawet

De te verwachten aanwezigheid van de Rugstreeppad en de ingreep in het leefgebied van deze soort vereist een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet. Mits voldaan wordt de hiervoor genoemde eisen wat betreft inrichting van het plangebied, in samenhang met preventieve maatregelen voor deze soort bij uitvoering van de werkzaamheden, zal deze ontheffing naar verwachting worden verkregen.

De kans dat het project een zodanig negatief effect heeft op de aanwezigheid van vleermuizen dat een ontheffingsaanvraag aan de orde is wordt gering geacht. Indien bij een aanvullend onderzoek dit toch het geval blijkt te zijn, dan is ook hiervoor een ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet noodzakelijk. Een ontheffing zal naar verwachting kunnen worden verkregen gelet op zowel de te verwachten functie als verblijfslocatie, de te verwachten vleermuissoorten, en tot slot de potentieel goede mogelijkheden voor mitigatie en compensatie op de planlocatie.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat daar waar het redelijkerwijs mogelijk is, maatregelen dienen te worden genomen die nadelige effecten op flora en fauna (alle soorten) voorkomen of beperken, ongeacht de beschermingsstatus van een soort.

9 Vervolgstappen & voorzorgsmaatregelen

- Een aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen om meer zekerheid te verkrijgen omtrent het gebruik van de stallen wordt geadviseerd. Een extra controle om de aanwezigheid van broedlocaties van de Huismus (dak stal) op de planlocatie volledig te kunnen uitsluiten wordt eveneens geadviseerd.
- Er dient een ontheffingsaanvraag te worden opgesteld voor de Rugstreeppad. Voorafgaande is een gedetailleerd inrichtingsplan noodzakelijk waaruit blijkt dat de het behoud van de soort op de planlocatie en in de directe omgeving afdoende duurzaam verzekerd is (behoud functionaliteit leefgebied). Eveneens voorafgaande aan de aanvraag dient een ecologisch werkprotocol voor deze soort te worden opgesteld.
- Het verwijderen van ondergroei; struweel en bomen, dient plaats te vinden buiten de vogelbroedtijd (globaal half maart- half juli).
- Tijdens de bouwfase dienen maatregelen te worden genomen om verstoring van broedvogels te voorkomen. Dit geldt ook voor mogelijke verstoring van vleermuizen veroorzaakt door (bouw)licht.

10 Literatuur

Smit, G.F.J, P.H.N Boddeke en P. Spierenburg, 2003. Inventarisatie beschermde soorten Zandzoom Heiloo. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.

Swaan, A.H., 2010. Inventarisatie in het kader van een Natuurtoets (Rugstreeppad & Zandhagedis) "Aanleg persleiding Egmond".

Tempel, C. van den & F. Visbeen, 2013. Natuuronderzoek Zuiderloo, Heiloo Rapportnummer 13.033. Landschap Noord-Holland, Heiloo

Van Pijkeren, 2015. Onderzoek ecologie en stikstofberekening Zandzoom en Zuiderloo te Heiloo. Laneco, Ede.

Bijlage 1: Foto-impressie planlocatie

Foto 1 Permanent watervoerende sloot aan de zuidzijde van de planlocatie.

Foto 2 Het noordelijk van de Hoogelaan gelegen deel van planlocatie.